

Artsen Zonder Grenzen België en
het Operationeel Centrum Brussel

JAARRAPPORT 2024

Cover:
Karam is 17 jaar oud en komt uit Gaza. Het huis van zijn familie werd gebombardeerd tijdens een Israëlische luchtaanval. Hij liep ernstige brandwonden op. In het AZG-ziekenhuis voor reconstructieve chirurgie in Jordanië krijgt hij fysiotherapie.
© Moises Saman/Magnum Photos

Een Syrische vluchteling in het noordoosten van Libanon laat een duif los. Zelf heeft ze zware psychische trauma's doorstaan. Nu moedigt ze anderen aan om ook hulp te zoeken voor hun mentale gezondheid.
© Carmen Yahchouchi

INHOUD

4
Voorwoord

6
Waar werkt Artsen Zonder Grenzen in 2024?

8
Dankzij u hebben we in 2024 ...

10
Getuigenissen

12
Jaaroverzicht 2024

20
Gaza: de oorlog gezien vanuit een spoeddienst

24
De helende handen van Soedan

28
Seksueel geweld in Oost-Congo

34
Onze principes

35
Hoe zit Artsen Zonder Grenzen in elkaar?

36
Financiële resultaten 2024

38
Hoe besteedt Artsen Zonder Grenzen de giften van haar schenkers?

42
Onze medewerkers: het kloppend hart van AZG

44
Ons logistiek centrum: MSF Supply

46
Onze contactgegevens

Beste schenker,

Terwijl u dit leest, zijn wereldwijd duizenden collega's van Artsen Zonder Grenzen aan het werk in conflictgebieden en crisissituaties. In Gaza, Oekraïne, Haïti, de Democratische Republiek Congo, Soedan, Jemen en in vele andere landen staan levens voortdurend op het spel. Onze teams verlenen cruciale medische hulp en brengen vergeten crisissen onder de aandacht – telkens opnieuw, en telkens mede dankzij uw steun.

Dat ik me tot u mag richten bij het begin van dit rapport vervult me met dankbaarheid en nederigheid. Want hoewel we elkaar nooit persoonlijk hebben ontmoet, zijn we diep met elkaar verbonden. We delen een overtuiging: dat ieder mens recht heeft op medische zorg, ongeacht wie of waar die persoon is. We delen verontwaardiging wanneer burgers doelwit worden van geweld en wanneer ziekenhuizen of hulpverleners niet worden gerespecteerd. En bovenal delen we de wil om daar iets aan te doen.

Uw gift stelt onze artsen, verpleegkundigen, vroedvrouwen, logistieke medewerkers, psychologen en vele anderen in staat om zorg te verlenen waar die het hardst nodig is. Of het nu gaat om een mobiele kliniek in Soedan, een cholerarespons in Mozambique, steun aan overlevende van seksueel geweld in de Democratische Republiek Congo, of traumazorg in Haïti – uw betrokkenheid maakt het verschil. Namens iedereen bij Artsen Zonder Grenzen: **dank u wel.**

2024 was opnieuw een jaar waarin de fundamentele principes van het internationaal humanitair recht keer op keer werden geschonden. Het was een jaar waarin ziekenhuizen werden gebombardeerd, ambulances werden tegengehouden en aangevallen. Een jaar waarin medisch personeel werd bedreigd, gedeporteerd of zelfs gedood. In Gaza, Oekraïne en Soedan bijvoorbeeld werd het onderscheid tussen burgers en strijders, patiënten en strijdtoneel, genegeerd – met verwoestende gevolgen. Alleen al in 2024 telden we wereldwijd meer dan 1.622 aanvallen op medische voorzieningen en zorgverleners.

In dit jaarverslag blikken we terug op enkele van de medische en humanitaire interventies van het afgelopen jaar. Daarnaast vindt u ook een transparant financieel overzicht van hoe we onze middelen besteden.

Onze fondsen zijn bijna volledig afkomstig van individuele schenkers zoals u. Uw steun is zeer waardevol, omdat ze ons in staat stelt om snel en in de moeilijkste omstandigheden zorg te verlenen. Dat zullen we blijven doen, met u aan onze zijde, zo lang als nodig is. Bedankt!

Hartelijke groeten,

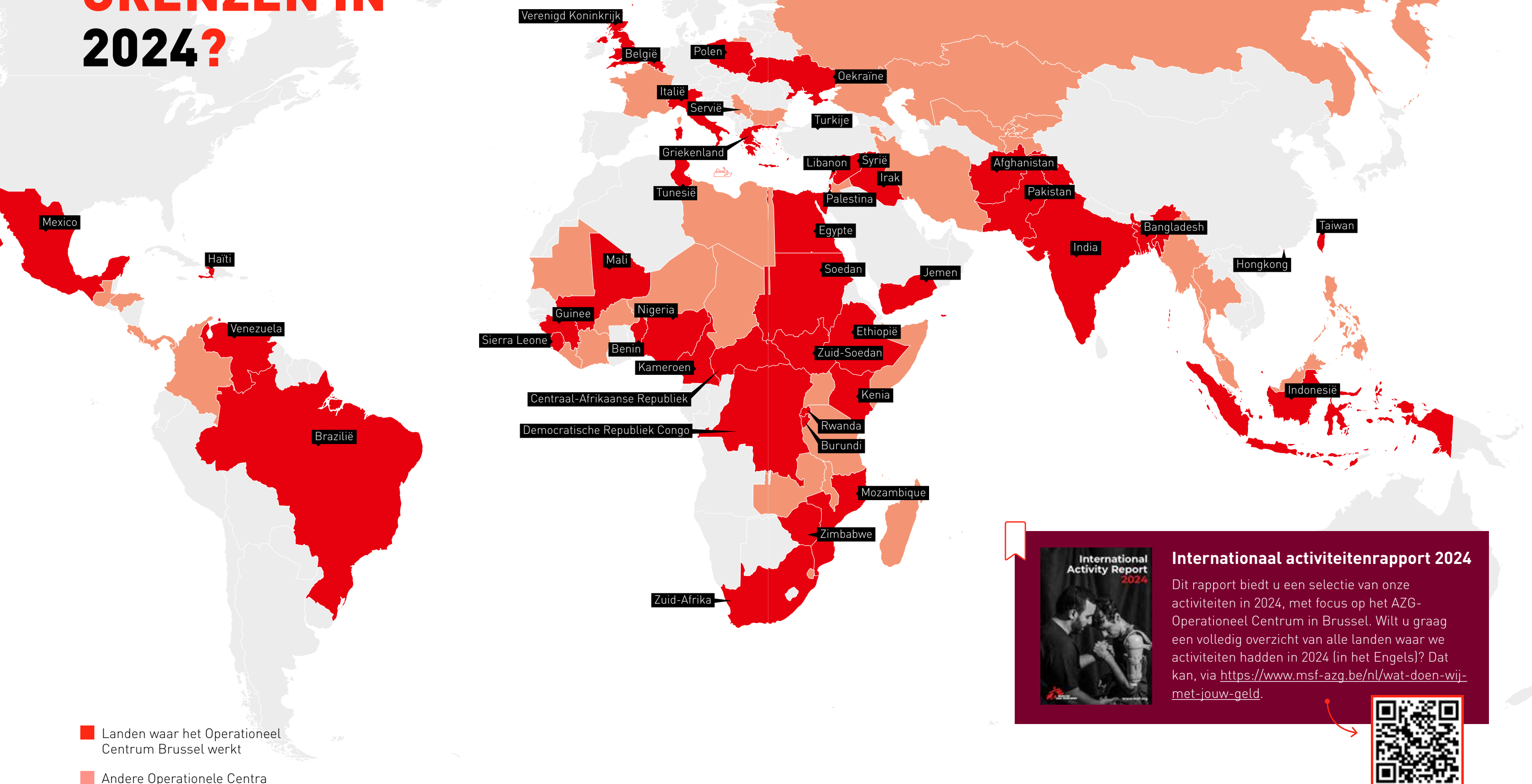
Tejshri Shah,
Algemeen directeur
Artsen Zonder Grenzen

Door het geweld in Gaza, geraakte dit meisje getraumatiseerd. “Telkens als ze sirenes of andere geluiden hoort, gilt ze”, zegt haar mama. “Ze is bang dat ik bij haar weggehaald kan worden”.

© Alexandre Marcou/AZG

WAAR WERKTE ARTSEN ZONDER GRENZEN IN 2024?

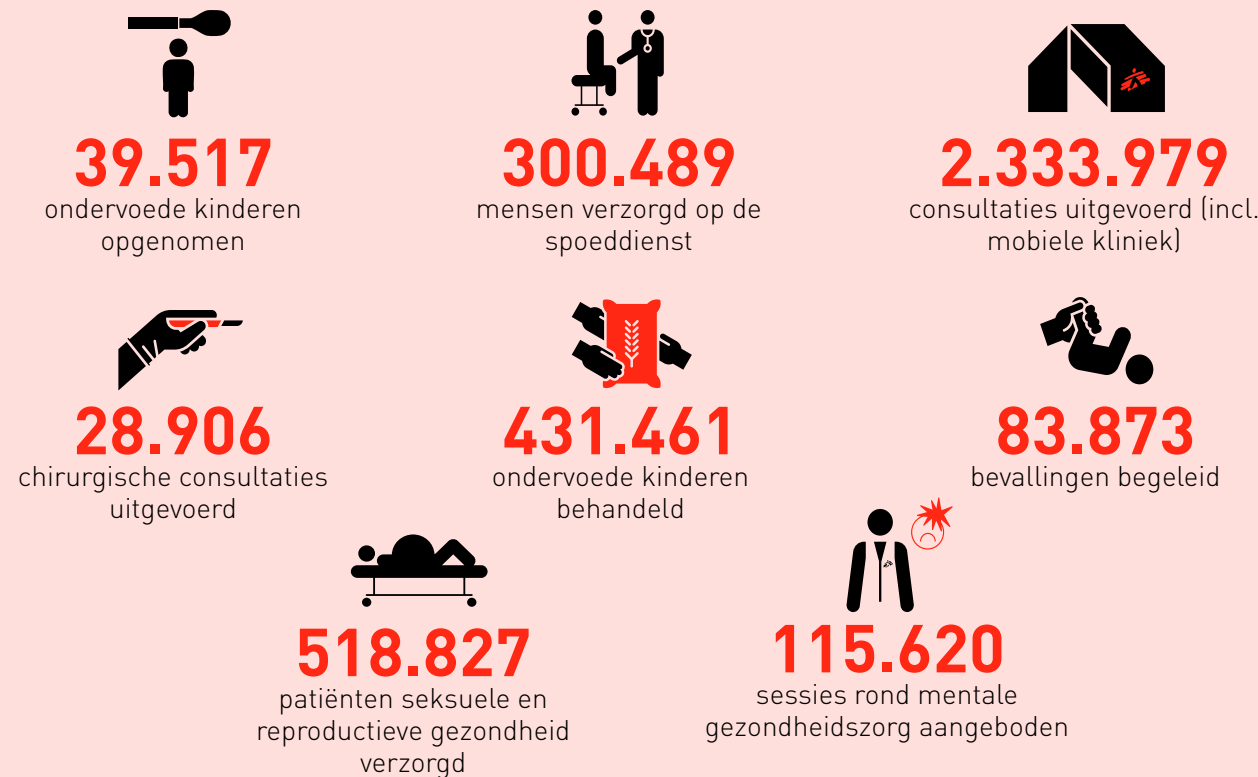

Internationaal activiteitenrapport 2024

Dit rapport biedt u een selectie van onze activiteiten in 2024, met focus op het AZG-Operationeel Centrum in Brussel. Wilt u graag een volledig overzicht van alle landen waar we activiteiten hadden in 2024 (in het Engels)? Dat kan, via <https://www.msf-azg.be/nl/wat-doen-wij-met-jouw-geld>.

DANKZIJ U HEBBEN WE IN 2024 ...

DE GROOTSTE INTERVENTIES VAN AZG IN 2024

1. DEMOCRATISCHE REPUBLIEK CONGO	39.433K
2. PALESTINA	26.981K
3. ZUID-SOEDAN	26.974K
4. SOEDAN	23.143K
5. CENTRAAL-AFRIKAANSE REPUBLIEK	22.315K
6. NIGERIA	20.310K
7. HAÏTI	20.253K
8. AFGHANISTAN	18.765K
9. LIBANON	14.860K
10. ETHIOPIË	14.740K
11. SIERRA LEONE	12.816K
12. MALI	12.766K
13. JEMEN	12.480K
14. OEKRAÏNE	11.834K

Dr. Sayeed Matiullah
onderzoekt de twee
maanden oude Maisam
(Afghanistan).
© Mahab Azizi

“Betekenis geven aan wat ik doe.”

“Ik heet Nguyen Thanh Hong David. Ik ben een dokter uit Vietnam. In mijn geboorteland beoefende ik de geneeskunde met slechts één doel voor ogen: mensen helpen, lijden verlichten en levens redden. Toen ik in 1988 in België aankwam, dacht ik meteen aan Artsen Zonder Grenzen. Ik wilde mijn humanitaire engagement samen met hen voortzetten, maar eerst moest ik een opleiding volgen om hier te kunnen werken. En dat heb ik gedaan.

Jarenlang was ik arts in België. Toen ik met pensioen ging, besloot ik AZG te blijven steunen. Voor mij was het een natuurlijke manier om mijn doel na te streven: bijdragen, zelfs op afstand, aan concrete, menselijke acties waar de nood hoog is. Levens redden, ongeacht hun politieke kleur, religie of afkomst. Dat is wat AZG doet. En dat is wat ik wil blijven steunen.

Rijkdom of eer interesseert me niet. Voor mij is het echte doel in het leven niet om te hebben, maar om te delen.

Ik leef eenvoudig, maar ik ben heel gelukkig. Want wat ik doe heeft betekenis. Omdat ik door Artsen Zonder Grenzen blijf geloven dat geneeskunde en solidariteit levens écht kunnen veranderen.”

“Ik ben ervan overtuigd dat iedereen op zijn eigen niveau iets kan doen.”

Voormalig directeur van de Haven van Brussel, Philippe Matthis, zet zijn engagement voor Artsen Zonder Grenzen voort tijdens zijn pensioen.

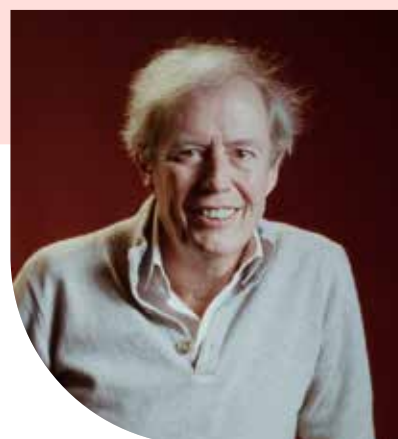
“Ik had het geluk om te kunnen studeren en een mooie carrière uit te bouwen. Maar niet iedereen heeft dat geluk. Daarom besloot ik om mijn ervaring en netwerk in dienst te stellen van Artsen Zonder Grenzen.

Ik zette een partnerschap op tussen AZG en de Haven van Brussel, haalde mijn adressenboekje boven om hun acties te ondersteunen – en bezocht een project van AZG om mijn ervaringen met anderen te kunnen delen.

Tijdens mijn bezoek aan een project was ik diep onder de indruk. Artsen Zonder Grenzen gaat waar anderen niet geraken. Als je dat met eigen ogen ziet, kun je niet langer aan de zijlijn blijven staan.

Ik ben ervan overtuigd dat iedereen op zijn eigen niveau iets kan betekenen. AZG steunen betekent een helpende hand bieden aan mensen in nood. Zelfs een kleine gift kan een groot verschil maken.

Ik zal hen blijven steunen ... vandaag en morgen.”

Hauroa Bello, 25 jaar, enkele uren voor haar bevalling in de spoedkliniek van Kushari in Maiduguri, samen met haar moeder Kaltum Buba. Het is haar eerste bevalling, en ze werd opgenomen in het ziekenhuis met pre-eclampsie, een ernstige zwangerschapscomplicatie die levensbedreigend is voor zowel moeder als kind.

© Colin Delfosse

JAAROVERZICHT 2024

Door dr. Ahmed Abd-elrahman, Akke Boere, Renzo Fricke, William Hennequin,
dr. Sal Ha Issoufou, Kenneth Lavelle, Mari Carmen Viñoles Ramon
Directeuren Operaties AZG

Gewapende mannen beschieten de politie in de wijk Bel Air in Port-au-Prince (Haïti).
© Corentin Fohlen/Divergence

In 2024 werden miljoenen mensen in meer dan 75 landen getroffen door ziekte-uitbraken, uitgesloten van gezondheidszorg en getroffen door oorlogen, conflicten en natuurrampen. Ongeveer 69.500 medewerkers van Artsen Zonder Grenzen (AZG) boden hulp waar en hoe ze maar konden.

Conflicten in het Midden-Oosten

Na de gruwelijke aanvallen van Hamas op 7 oktober 2023 bleef de oorlog van Israël in **Gaza** de levens van de Palestijnen verwoesten. De oorlog wakkerde de spanningen en onveiligheid in grote delen van het Midden-Oosten aan, waardoor ook het conflict in Libanon en Jemen escaleerde.

Israëlische troepen lanceerden meedogenloze luchtaanvallen en invallen op de grond, die begonnen in het noorden van de Gazastrook en zich verder naar het zuiden begaven, waarbij hele wijken werden verwoest. Onze teams behandelden duizenden patiënten met oorlogswonden, diarree, huidziekten en psychologische trauma's. Daarnaast verzorgden we zwangere vrouwen en kinderen. Onze inspanningen om medische hulp uit te breiden werden echter belemmerd door het Israëlische leger, die de Gazastrook onder beleg plaatste en omslachtige administratieve en logistieke controles instelde op leveringen die Gaza binnenkwamen. Vrachtwagens met essentiële medische voorraden werden stevast geblokkeerd. Ondertussen dwong de onveiligheid ons om onze activiteiten te stoppen, te evacueren en weer op te starten, waarbij we ons moesten aanpassen aan de voortdurend veranderende situatie. Op het moment van schrijven zijn er sinds het begin van de oorlog 11 collega's van AZG omgekomen; we missen hen en rouwen om hun verlies.

Ook in de **Westelijke Jordaanoever** hadden Palestijnen te lijden onder de gevolgen van de Gaza-oorlog. Israëlische troepen gebruikten ongelooflijk veel geweld tegen vluchtelingenkampen en gemeenschappen, vernielden huizen en doodden en verminkten mensen tijdens invallen die soms dagen duurden. Tijdens deze periodes legden de Israëlische strijdkrachten strenge beperkingen op aan de bewegingsvrijheid van mensen. Ze mochten hun buurt niet verlaten, zelfs niet om gezondheidszorg te zoeken - of te verlenen. Ondanks deze

Een 20 maanden oude peuter werd getroffen door granaatscherven nadat een bomexplosie de buurt had verwoest. Het meisje werd naar het Bashair Training Hospital in Zuid-Khartoem gebracht. Een noodhulpteam van AZG opereerde het meisje en slaagde erin haar leven te redden.

© AZG

onmenselijke maatregelen deden onze teams hun uiterste best om mensen in nood te bereiken.

De vijandelijkheden tussen Israël en Hezbollah in **Libanon** die sinds de aanvallen van oktober 2023 sudderden, barstten eind september 2024 los. Israëlische troepen vielen Libanon binnen en lanceerden wijdverspreide luchtaanvallen, waaronder op de hoofdstad Beiroet. Hoewel de aanval van korte duur was, was ze extreem beangstigend voor het personeel en de patiënten. Als respons hierop hebben we onze activiteiten uitgebreid in gebieden waartoe we toegang hadden, door mobiele klinieken uit te sturen en medische voorraden te doneren.

Begin december viel het regime van Assad in **Syrië** na een offensief van de oppositie. Aan het einde van het jaar onderzochten onze teams manieren om meer gezondheidszorg te bieden in delen van het land die al meer dan tien jaar ontoegankelijk waren voor AZG.

Burgeroorlog in Soedan

Het conflict in **Soedan** ging in 2024 zijn tweede jaar in, waarbij de Soedanese strijdkrachten en de Rapid Support Forces in grote delen van het land bleven vechten. De bureaucratie en de beperkingen op vlak van veiligheid die door de strijdende partijen werden opgeworpen, bemoeilijkten onze mogelijkheden om hulp te bieden. De noden waren (en zijn nog steeds) enorm. Omdat heel weinig humanitaire organisaties aanwezig waren, en er in veel gebieden een gebrek aan humanitaire hulp was, kregen sommige situaties van massale ontheemding, hongersnood en geweld veel te weinig of helemaal geen aandacht.

In Darfur betekende de belegering van het ontheemdenkamp Zamzam en de nabijgelegen stad El Fasher vanaf mei dat er nauwelijks medische voorraden of therapeutisch voedsel geleverd konden worden. De ondervoeding in het kamp nam zodanig toe dat er in augustus hongersnood werd uitgeroepen. Helaas moesten we door het gebrek aan voorraden onze poliklinische behandeling van ondervoeding in oktober staken. In de loop van het jaar dwongen onveilige situaties, zoals aanvallen op ziekenhuizen, ons om El Fasher te evacueren.

Onze teams in Soedan en in de buurlanden **Tsjaad** en **Zuid-Soedan**, waar veel Soedanezen naartoe zijn gevlucht, behandelden patiënten voor traumaletfels veroorzaakt door explosies, maar ook voor afschuwelijk seksueel geweld en ziekten die zich snel verspreiden in conflictsituaties, zoals cholera, malaria en hepatitis E.

Vergeten crises

In de hoofdstad van **Haïti**, Port-au-Prince, is het geweld tussen gewapende groepen en de politie verder toegenomen. Voor onze teams is dit een van de gevaarlijkste plaatsen om te werken. De gezondheidszorg is ingestort en veel mensen leven noodgedwongen in informele ontheemdenkampen met weinig toegang tot schoon

water en sanitaire voorzieningen. Half november vielen de politie en zelfverdedigingsgroepen een ambulance van AZG aan. Zij executeerden twee patiënten en bestookten AZG-medewerkers met traangas en bedreigden hen. We besloten daarna om tijdelijk alle activiteiten in Port-au-Prince op te schorten. Op het einde van het jaar hebben we een aantal van deze activiteiten hervat.

In **Myanmar** veroorzaakte het voortdurende conflict in de deelstaat Rakhine grootschalige ontheemding en leed. Deze situatie kreeg nauwelijks internationale aandacht. Levens en eigendommen werden opzettelijk verwoest en veel mensen werden onder dwang gerekruteerd voor militaire dienst. Ondanks strenge beperkingen op onze activiteiten en herhaalde aanvallen op onze faciliteiten, zetten we ons in om zorg te verlenen en waar mogelijk pasten we alternatieve strategieën toe, zoals teleconsultaties.

Vanaf januari laaiden de gevechten tussen het Congolese leger en M23 en andere gewapende groepen op in Noord- en Zuid-Kivu in de **Democratische Republiek Congo** (DRC). Burgers en medische voorzieningen kwamen herhaaldelijk in het kruisvuur terecht. Artsen Zonder Grenzen bood medische en humanitaire hulp op verschillende locaties, waaronder in de omgeving Goma, de hoofdstad van Noord-Kivu, waar in mei naar schatting tot een miljoen ontheemden hun toevlucht zochten.

In het gezondheidscentrum Kishinji, in de gezondheidszone Minova, spreekt een ontheemde vrouw tijdens een door AZG georganiseerde sessie om mensen bewust te maken van seksueel geweld (DR Congo).

© Hugh Cunningham

Artsen Zonder Grenzen België

Jaarlijks proberen duizenden mensen de Middellandse Zee over te steken. Onderweg gaan talloze levens verloren. Op de foto wordt een lichaam door de *Geo Barents* naar Italië gebracht.

© Frederic Seguin/AZG

In de landen van de Sahel – zoals **Mali**, **Burkina Faso** en **Niger** – bleven onze teams waar mogelijk reageren op de noden van gemeenschappen die te lijden hadden onder aanhoudend geweld en ondervoeding. Ook hier werden we geconfronteerd met toenemende beperkingen op onze activiteiten, de toegang en onveiligheid van zowel staten als gewapende groepen.

Aanvallen op de gezondheidszorg

In 2024 registreerden we een aanzienlijke stijging van het aantal veiligheidsincidenten tegen medewerkers, faciliteiten en infrastructuur van Artsen Zonder Grenzen in vergelijking met de afgelopen jaren. Dat was onder andere het geval in Palestina, Haïti, Soedan en Congo. Sommige van deze gebeurtenissen – schietpartijen, explosies, overvallen op onze faciliteiten door gewapende groepen, aanvallen op onze ambulances – hebben ertoe geleid dat we in de loop van het jaar een aantal medische activiteiten moesten opschorten. De beslissing

om onze diensten stop te zetten, zelfs tijdelijk, wordt nooit lichtzinnig genomen. Uiteindelijk zijn het de lokale gemeenschappen die toegang verliezen tot de broodnodige gezondheidszorg.

Deze gebeurtenissen beperken zich echter niet tot AZG alleen; ze weerspiegelen wat de mensen die we helpen en de hele humanitaire gemeenschap meemaken. **Vandaag de dag schenden statelijke en niet-statelijke gewapende groepen steeds vaker en op flagrante wijze het internationaal humanitair recht, dat geacht wordt medische werkers en infrastructuur te beschermen, en beperken ze de ruimte waarin humanitaire hulpverleners veilig kunnen werken.**

Seksueel geweld

Seksueel geweld komt veel voor in veel gebieden waar we werken, vooral in conflictsituaties, zoals in Soedan, waar het wordt gebruikt als oorlogswapen. In Congo zijn de cijfers bijzonder hoog. In 2023 behandelden onze teams elk uur twee slachtoffers of overlevenden van seksueel geweld – in totaal meer dan 25.000 mensen in vijf provincies gedurende dat jaar. Alarmerend genoeg nam deze trend toe in 2024; alleen al in de ontheemdenlocaties rond Goma, in de provincie Noord-Kivu, behandelden we in de eerste vijf maanden bijna 17.500 patiënten. Onze teams die werken in de Darién-kloof, tussen **Colombia** en **Panama**, en op andere locaties langs de Midden-Amerikaanse migratieroute, zoals **Mexico** en **Guatemala**, behandelden in 2024 veel vrouwen en meisjes die waren verkracht of seksueel misbruikt door criminele bendes.

Op de vlucht

In december waren we gedwongen om onze zoek- en reddingsactiviteiten met ons schip, de *Geo Barents*, in het centrale deel van de **Middellandse Zee** te beëindigen vanwege een vijandig politiek klimaat en nieuwe migratiewetten in Italië. Deze beslissing namen we nadat de *Geo Barents* meerdere keren voor 60 dagen werd vastgehouden. Samen met de Europese Unie weerspiegelen de wetten en het beleid van Italië een echte verwaarlozing voor de levens van mensen die op zoek zijn naar toevlucht en veiligheid.

De meeste mensen die de Middellandse Zee oversteken komen uit Libië. Daar werden ze blootgesteld aan extreem geweld en misbruik. AZG behandelde mensen voor het mentale en fysieke trauma van ontvoering, mensenhandel, mishandeling en seksueel misbruik, maar ook voor ziekten die verergerd werden door de erbarmelijke leefomstandigheden en een gebrek aan gezondheidszorg. We onderhandelden ook, met succes, over de evacuatie van mensen in Libië die dringend verzorging nodig hadden. Zij konden een behandeling krijgen in **Italië**.

Mensen op de migratieroute van Zuid- naar Noord-Amerika worden nog steeds fysiek en mentaal mishandeld. Als reactie hierop werkten we dit jaar in **Panama**, **Costa Rica**, **Honduras**, **Guatemala**,

Mexico en de **Verenigde Staten**, waar we medische en geestelijke gezondheidszorg boden.

Naast het aanpakken van de noden van mensen die door geweld ontheemd zijn geraakt tijdens grootschalige activiteiten in Congo, Zuid-Soedan of Soedan, hebben we ook hulp geboden aan mensen in gebieden als **Mali** en **Mozambique**. In Niafounké verleenden we gezondheidszorg aan mensen die op de vlucht waren voor een conflict tussen gewapende groepen en het Malinese leger. In Mozambique waren mensen door aanhoudend geweld in de provincie Cabo Delgado gedwongen hun huizen te verlaten.

Reageren op medische crises

Sinds 2022 reageerden onze teams op een voortdurende cyclus van grote cholera-uitbraken, waaronder in **Jemen**, **Soedan**, **Zuid-Soedan** en **Congo**, landen die worden gekenmerkt door conflicten en ontheemding; de belangrijkste oorzaken van deze zeer besmettelijke en potentieel dodelijke ziekte. In 2024 startten we ook activiteiten op andere plaatsen, zoals de **Comoren**, waar we nog nooit eerder werkten; **Zambia**, waar we voor het eerst sinds 2018 terugkeerden; en **Tanzania**. Onze reactie op deze grote en langdurige uitbraken werd gehinderd door het gebrek aan choleravaccins, wat deels te wijten was aan de grote vraag en aan het feit dat een van de twee belangrijkste fabrikanten van orale vaccins de productie staakte.

Het hele jaar door behandelden AZG-teams grote aantallen ondervoede mensen, vooral kinderen, maar ook steeds meer vrouwen, vooral in **Afghanistan** en **Jemen**. Onze teams zagen rampzalige ondervoedingsniveaus in delen van Darfur, **Soedan**, en in de staat Zamfara, in het noordwesten van **Nigeria**, waar een massale screening in juni aantoonde dat in twee gebieden één op de vier kinderen onder de vijf jaar ondervoed was. Deze crisis wordt verergerd door een wereldwijde daling in de financiering voor ondervoeding, waardoor er minder kant-en-klare therapeutische voeding beschikbaar is voor zowel preventieve als behandelingsdoeleinden.

In 2024 begon een uitbraak van mpox zich te verspreiden in **Congo** en vervolgens naar andere landen in Afrika. Deze besmettelijke virale ziekte kan dodelijk zijn als ze niet wordt behandeld. De Wereldgezondheidsorganisatie riep het in augustus uit tot een noodsituatie voor de volksgezondheid van internationaal belang. Onze teams reageerden op de pokken in Congo, de **Centraal-Afrikaanse Republiek** en **Burundi**.

Krimpende ruimte voor humanitaire hulp

Na 32 jaar werden we in augustus gedwongen om onze medische activiteiten in **Rusland** te beëindigen, toen het Russische ministerie van Justitie besloot om de registratie in te trekken van de AZG-afdeling die onze activiteiten leidde. Dit was een klap voor de mensen die we in het land hielpen, waaronder tuberculosepatiënten in de

regio Arkhangelsk, mensen met hiv in Moskou en Sint-Petersburg en vluchtelingen en ontheemden die getroffen waren door de oorlog in Oekraïne. We willen graag terugkeren naar Rusland, als en wanneer de autoriteiten dat toestaan.

In de afgelopen jaren is de financiering voor humanitaire hulp afgenomen, zoals blijkt uit de toenemende tekorten in de gezondheidszorg en de groeiende noden in de landen waar we actief zijn. Helaas zette deze trend zich voort in 2024 en in 2025, toen veel landen hun fondsen voor hulp beperkten. Hoewel we niet direct financieel getroffen worden door deze bezuinigingen, maken we ons grote zorgen. Het is duidelijk dat geen enkele organisatie het enorme gat in het internationale hulpsysteem kan dichten. Desondanks blijven we ons inzetten om onafhankelijke en onpartijdige medische humanitaire hulp te bieden aan mensen die dat nodig hebben.

Blijven helpen, ondanks de hindernissen

Ondanks de omvang van de crisissen blijven we elke dag handelen. In contexten die worden gekenmerkt door conflicten, epidemieën, ontheemding en het instorten van gezondheidssystemen, biedt AZG medische hulp waar de noden het hoogst zijn. We behandelen oorlogswonden, bestrijden infectieziekten, gaan ondervoeding tegen, bieden zorg aan slachtoffers van seksueel geweld, voeren operaties uit, vaccineren, bieden mentale gezondheidszorg, herstellen de toegang tot drinkbaar water en voorzien in zowel basis- als gespecialiseerde zorg.

Waar we ook werken, geven we ook onze kennis door en leiden we lokaal medisch en paramedisch personeel op. Elke dag maken we, dankzij uw steun, een tastbaar verschil. We redden levens, daar waar ze het meest in gevaar zijn.

Een vaccinatiecampagne in het Yoa District, Tsjaad.
© Johnny Vianney
Bissakonou/AZG

GAZA: DE OORLOG GEZIEN VANUIT EEN SPOEDDIENST

875
medewerkers (VTE)

1977
start activiteiten in Palestina

750.100
poliklinische consultaties

26.800
ziekenhuisopnames

123.600
spoedgevallen behandeld

9.370
chirurgische ingrepen

37.000
consultaties voor
zwangerschapscontrole

8.700
bevallingen begeleid

36.700
individuele mentale
gezondheidsconsultaties

141.221.000
drinkbaar water verdeeld

**Dr. Sohaib Safi, plaatsvervangend medisch
coördinator van Artsen Zonder Grenzen in Gaza**

Ik werkte als spoedarts voor Artsen Zonder Grenzen (AZG) in het Al-Aqsa-ziekenhuis in Deir Al-Balah, Gaza, toen twee jonge meisjes werden binnengebracht. Een was ongeveer zeven jaar oud, het andere vijf. De oudste had haar linkerarm vanaf de schouder verloren. De jongste zat onder het bloed, maar ik kon haar verwonding niet meteen identificeren, dus concentreerde ik me op haar.

Eerst was ik hoopvol want ze lag op haar rug en ik zag geen wondes. Ik dacht dat het bloed van haar zus was. Maar toen ik haar omdraaide, lag haar hele rechterkant open. Haar longen lagen bloot, bedekt met granaatscherven en vuil, en ze ademde snel.

Ik wist dat er geen hartchirurg in het ziekenhuis was. Maar zelfs al was die er wel, dan zouden haar kansen op overleven sowieso klein zijn. Ik probeerde het bloeden te stelpen, pakte de wonde in en bracht haar naar de kinderchirurgen. Daarna bracht ik haar naar de intensive care, bleef bij haar en hield haar toestand in de gaten, in de hoop dat ze het zou halen. Een van mijn collega's probeerde me emotioneel voor te bereiden, omdat hij wist dat ze het waarschijnlijk niet zou halen.

Enkele uren later wekte een collega me. Het meisje had de nacht niet overleefd.

Later hoorde ik dat zij en haar zus met hun vader, moeder en broer uit het noorden van Gaza waren gevlucht toen een luchtaanval hun auto raakte. Het grootste deel van de familie was op slag dood.

Geen enkel ziekenhuis functioneert volledig en kan het aantal gewonden en doden, en de aard van hun verwondingen aan. Elke week - soms elke dag - ontvangen ziekenhuizen op korte tijd tientallen, zelfs honderden patiënten met dodelijke of levensbedreigende verwondingen als gevolg van Israëlische

**Een momentopname uit het
Al Aqsa-ziekenhuis, Gaza.**
© Karin Huster/AZG

**"Een collega
probeerde me
emotioneel voor te
bereiden, omdat
hij wist dat ze het
waarschijnlijk niet
zou halen."**

luchtaanvallen, bombardementen, artilleriebeschietingen en zware explosieven, waaronder ernstige brandwonden, verbrijzelde en afgerukte ledematen.

Als student geneeskunde in 2018 was ik getuige van de 'grote mars van de terugkeer', toen protesten aan de grens van de enclave werden beantwoord met hagelmunitie van Israëlische troepen. Tussen maart 2018 en november 2019 werden volgens het ministerie van Volksgezondheid meer dan 7.900 mensen beschoten. Eind december 2019 had Artsen Zonder Grenzen meer dan 900 patiënten met schotwonden behandeld. Op dat moment stond het personeel van AZG voor grote uitdagingen: niet alleen de complexiteit van de verwondingen, maar ook het gebrek aan expertise in de behandeling ervan, de beperkte medische voorraden en het ontbreken van goede tests om de behandeling te begeleiden voor de hoge infectiecijfers die zich voordeden.

Vandaag is het nog erger. Vergeleken met elke oorlog die we eerder hebben meegemaakt, is de verwoesting nu onbeschrijfelijk. In Gaza hebben we altijd al te kampen gehad met tekorten aan medische voorraden, maar nu zijn die er bijna niet meer. Ik denk niet dat ik ooit zo'n gevoel van wanhoop heb meegemaakt, wetende dat we levens zouden kunnen redden als we maar genoeg voorraden hadden.

Een verloskundige van AZG controleert een pasgeboren baby in het Nasser-ziekenhuis in het zuiden van Gaza.
© Mariam Abu Dagga/AZG

We doen wat we kunnen, maar dat zal nooit genoeg zijn. Elke dag worden we gedwongen om onmogelijke beslissingen te nemen en patiënten te zien die we niet kunnen redden.

We zien een schokkend aantal mensen met brandwonden en andere verwondingen die langdurige, complexe zorg nodig hebben. Naast gespecialiseerde chirurgie hebben veel mensen een behandeling nodig voor chronische infecties die resistent zijn tegen antibiotica, fysiotherapie, regelmatige consultaties, geestelijke gezondheidszorg en andere hulp. Maar zelfs het uitlenen van een rolstoel of een latrine is zinloos als de wegen geblokkeerd zijn door puin of zand. Hoe kunnen mensen door deze verwoesting navigeren?

Voor langdurige revalidatie zijn infrastructuur, expertise en gecoördineerde zorg nodig. Maar in Gaza hebben we zelfs moeite om mensen in leven te houden. Er is geen functionerend revalidatiesysteem. Het enige centrum voor ledematenprothesen in Gaza is gesloten en er is geen manier om patiënten op de juiste manier door te verwijzen van een gezondheidscentrum naar een ziekenhuis. Patiënten moeten daarom leven met verwondingen met blijvende beperkingen die voorkomen hadden kunnen worden.

Meer dan 90 procent van de mensen in Gaza is ontheemd. Het onderwijssysteem is ingestort. Schoon water, sanitaire voorzieningen en voedselzekerheid gaan allemaal achteruit. Elk aspect van het leven is ontwricht. Bovenop de fysieke verwondingen is de psychologische tol immens. Het grootste deel van Gaza lijdt - al dan niet gewond - aan acute stress, posttraumatische stressstoornis en diepe mentale trauma's.

Humanitaire organisaties doen hun best, maar dat is niet genoeg. Het gaat niet alleen om medische noodhulp. Dit gaat over overleven. Over waardigheid. Over menselijkheid.

Het leed in Gaza zal nog lang doorgaan nadat de bommen zijn gestopt. Mensen zullen een leven lang ontberingen moeten doorstaan, simpelweg omdat we hen niet de behandeling konden geven die ze verdienden, vanwege de Israëlische blokkade van de strook. Humanitaire hulp moet ongehinderd, alomvattend en blijvend zijn zolang de nood blijft bestaan.

Het enige wat ons op de been houdt is de wetenschap dat onze patiënten ons nodig hebben en dat ze zullen sterven als we stoppen met werken. Als gezondheidswerkers hebben we ons eigen trauma genegeerd. Als de oorlog voorbij is, zullen we allemaal de realiteit onder ogen moeten zien van wat we gezien en verloren hebben, en wat niet ongedaan gemaakt kan worden.

In 2024 hebben de teams van Artsen Zonder Grenzen hun activiteiten in Palestina opgevoerd om mensen bij te staan die gewond en ontheemd geraakten door de brute oorlog.

In de loop van het jaar intensiveerde Israël de vernietigingscampagne die het in Gaza had ontketend als reactie op de afschuwelijke aanval en gijzeling door Hamas op 7 oktober 2023. Tegen het einde van 2024 waren meer dan 45.000 Palestijnen gedood, terwijl de civiele infrastructuur en het gezondheidssysteem in de Gazastrook waren gedecimeerd. Naast het diepe fysieke en psychologische trauma van de oorlog, moest 90% van de Gazanen herhaaldelijk op de vlucht slaan. De meerderheid zocht een veilig onderkomen in een steeds kleiner wordend gebied langs de kust in het zuiden en midden van Gaza. Geen enkele plek in Gaza werd gespaard door het Israëlische offensief, zelfs niet de gebieden die door Israël waren uitgeroepen tot "veilige humanitaire zones", die herhaaldelijk werden gebombardeerd.

Onze medische activiteiten in 2024 omvatten multidisciplinaire zorg voor patiënten met brandwonden en traumaletsel - inclusief chirurgie, fysiotherapie en psychosociale ondersteuning - evenals moeder- en zuigelingenverzorging, basisgezondheidszorg, seksuele en reproductieve gezondheidszorg, geestelijke gezondheidszorg en behandeling van niet-overdraagbare ziekten. We hielpen ook bij de distributie van water en de installatie van waterzuiveringssystemen en sanitaire voorzieningen. Aan het einde van 2024 werden humanitaire operaties, waaronder die van AZG, nog steeds geconfronteerd met ernstige beperkingen, waardoor ons vermogen om te voorzien in de immense behoeften van de mensen in Gaza en op de Westelijke Jordaanoever werd beperkt.

DE HELENDE HANDEN VAN SOEDAN

HET VERHAAL VAN EEN SOEDANESE AZG-ARTS

1.390
medewerkers (VTE)

1979
start activiteiten in Soedan

1.061.200
poliklinische consultaties

113.600
ziekenhuisopnames

11.300
ondervoede kinderen
opgenomen voor
behandeling (klinisch)

39.700
ondervoede kinderen
behandeld (poliklinisch)

21.500
personen behandeld voor
cholera

205.800
spoedgevallen behandeld

20.400
bevallingen begeleid

191.300
malariagevallen behandeld

AZG-arts Mohamed Bashir vertelt waarom hij zorg blijft verlenen te midden van een wreed conflict in Soedan en waarom meer aandacht voor deze crisis nodig is.

“Ik ben een arts uit Soedan en ik werk al enkele jaren voor Artsen Zonder Grenzen. Maar ik heb nog nooit zoveel dagelijks leed in mijn land gezien. Dit conflict is verwoestend. **Meer dan 7 miljoen mensen geraakten ontheemd in Soedan en de buurlanden**, mensen zijn het geweld ontvlucht en velen van hen overleven in informele kampen. Het conflict heeft ook mij en mijn dierbaren niet gespaard.

“Als arts ben ik hier om levens te redden, maar ik worstel voortdurend met de vraag hoe ik deze plicht moet vervullen bij gebrek aan voldoende middelen en personeel ...”

Ontoereikende zorg

Soedan kampte al lang met een fragiel gezondheidssysteem, dat door het aanhoudende conflict volledig is ingestort. In 2024 heb ik AZG-teams ondersteund in twee ziekenhuizen in de staat Khartoem en in een ander ziekenhuis in het vluchtelingenkamp Um Rakuba in het oosten. Als mensen denken aan medische noden in een conflict, denken ze vaak aan mensen die gewond zijn geraakt door bommen of kogels. Maar ik zie ook steeds meer medische noodgevallen die worden veroorzaakt door complicaties van onbehandelde chronische ziekten. Mensen die jarenlang met succes hun diabetes of astma hebben beheerd, kunnen nu niet meer de medicijnen vinden die ze nodig hebben om te leven.

De behoefte aan kraamzorg is ook opvallend, vooral voor zwangere vrouwen die een keizersnede of een spoedbevalling nodig hebben. Daarom heeft ons team in Umdawnban, een van de ziekenhuizen waar ik heb gewerkt, de materniteit ondersteund en sinds juli 2023 meer dan 1.500 bevallingen begeleid. Maar in het hele land functioneren veel kraamklinieken niet regelmatig, waardoor

AZG-arts Mohamed Bashir.
© Paula Casado Aguirregabiria/
AZG

zwangere vrouwen met levensbedreigende complicaties geen toegang hebben tot spoedeisende verloskundige zorg. En waar wel gezondheidszorg beschikbaar is, is die vaak ondermaats.

Meer hulp is nodig

Als burger en als arts maak ik me grote zorgen over de groeiende noden in mijn thuisland. Sommige daarvan dateren van vóór het conflict, maar ze zijn er allemaal door verergerd. Soedan heeft een verontrustende geschiedenis van uitbraken zoals mazelen en meningitis. Deze zeer besmettelijke ziekten worden voorkomen door vaccinatie, maar zonder vaccinatie kunnen ze dodelijk zijn, vooral bij jonge kinderen. **Ondervoeding, die het immuunsysteem aantast, is een factor die kinderen éxtra kwetsbaar maakt.**

“Vóór 15 april 2023 had ik nooit gedacht dat ik in Khartoem, de hoofdstad van ons land, zou werken in een conflictgebied.”

Nu de gezondheidszorg is ingestort en honderdduizenden mensen het geweld zijn ontvlucht en vaak in overvolle geïmproviseerde kampen leven, zijn grootschalige vaccinatieprogramma's en voedingsondersteuning meer dan cruciaal - ze zijn een potentiële levenslijn.

Dhuriya Athiab Thahah en haar familie in het transitiecentrum van Abyei in Zuid-Soedan.
© Aurélie Lécivain/AZG

Vastberaden team

In Soedan zijn de meeste gebieden waar AZG actief is nog steeds actieve gevechtszones. Dit maakt ons werk ongelooflijk uitdagend en gevaarlijk, maar het maakt ons ook vastberadener.

Die vastberadenheid geldt ook voor de gemeenschappen die samenkomen om elkaar te steunen. **In het Um Rakuba-kamp bijvoorbeeld, in het oosten van Soedan, biedt Artsen Zonder Grenzen humanitaire zorg aan duizenden mensen die in en rond het vluchtelingenkamp wonen.** Toen het conflict uitbrak, was het onduidelijk of het mogelijk zou zijn om onze steun daar voort te zetten, maar dankzij de volharding van ons team konden we continu hulp bieden. In 2023 hebben we 40.000 medische consultaties gegeven aan zowel vluchtelingen als de gastgemeenschap en hielpen we 507 vrouwen om veilig te bevallen. Dat zou niet gelukt zijn zonder de lokale vrijwilligers en verloskundigen.

Waar de nood het grootst is

Soms is vastberadenheid niet genoeg. Mijn heilige eed als arts is om alles te doen wat ik kan voor mensen die medische zorg nodig hebben. En in mijn rol als medisch coördinator van AZG betekent dat niet alleen individuele patiënten behandelen, maar ook de zorg op grotere schaal coördineren en ervoor zorgen dat personeel en voorraden daar zijn waar ze het hardst nodig zijn.

Maar hoe houd ik mijn belofte in een situatie waarin middelen en helpende handen worden belemmerd en blootgesteld aan gevaren? Deze vraag speelt dag en nacht door mijn hoofd.

Het is nu van levensbelang dat alle partijen in dit conflict het enige doel van AZG onderschrijven: gratis medische zorg bieden aan de

De oorlog in Soedan heeft rampzalige gevolgen voor de gezondheid en het welzijn van de mensen. In 2024 heeft Artsen Zonder Grenzen medische en humanitaire hulp verleend in veel van de door conflicten geteisterde staten van het land. Ondanks vele obstakels werkten onze teams in 15 van de 18 staten van het land en waren we een van de weinige organisaties die actief zijn in gebieden die gecontroleerd werden door zowel het regeringsleger als de Rapid Support Forces. Tot nu toe is de internationale humanitaire respons op de crisis onvoldoende geweest.

meest kwetsbaren. We hebben zowel toegang als bescherming nodig voor onze teams en voorraden, niet morgen, maar nu. De levens die we proberen te redden hangen ervan af.

Een deel van mij

Mijn werk in Soedan, mijn land, is niet zomaar een baan; het is een deel van mijn mens-zijn. En het is mijn ethische plicht om, net als mijn collega's bij Artsen Zonder Grenzen, alles te doen wat in ons vermogen ligt om het leed te verlichten in conflictsituaties. En ik blijf toegewijd aan deze zaak."

Ook dit jaar, in 2025, is dr. Bashir nog steeds actief bij Artsen Zonder Grenzen, maar is hij nu op missie in Zuid-Soedan, over de grens, weg van zijn thuisland. Hoewel hij er fysiek ver weg van is, heeft de oorlog nog steeds een impact op hem. Hij volgt elke nieuwsupdate over de verwoestingen. Helaas lijken internationale media nauwelijks geïnteresseerd om over de gruwel in Soedan te berichten.

'Soedan en zijn lijdende bevolking zijn afgegleden van de prioriteitenlijst van de wereld - vergeten door de media, verwaarloosd door de politiek en over het hoofd gezien door de humanitaire instellingen die deze catastrofe centraal zouden moeten stellen. Ik vraag me af: wat kan ik als individu doen? Mijn vastberadenheid is duidelijk: ik zal degenen blijven steunen die verpletterd zijn door deze wrede oorlog.'

Een baby van 3 maanden krijgt een malariavaccin (Zuid-Soedan).
© Paula Casado Aguirregabiria/AZG

Artsen Zonder Grenzen België

SEKSUEEL GEWELD IN OOST-CONGO: EEN ALARMERENDE NOODSITUATIE

2.819
medewerkers (VTE)

1977
start activiteiten in de DRC

2.285.100
poliklinische consultaties

46.900
mensen behandeld na
seksueel geweld

843.300
vaccinaties tegen mazelen

19.700
ondervoede kinderen
opgenomen voor
behandeling

15.600
chirurgische ingrepen

1.220
mensen kregen hiv-
behandeling met
antiretrovirale middelen

Al jaren waarschuwen AZG-teams herhaaldelijk voor het alarmerende niveau van seksueel geweld in het oosten van de Democratische Republiek Congo. Het aantal slachtoffers dat AZG behandelt, is de laatste drie jaar explosief gestegen door gevechten tussen het Congolese leger, de gewapende groep M23/AFC en hun bondgenoten. Dit is met name het geval in Noord-Kivu, waar AZG in 2024 bijna 47.000 slachtoffers behandelde, een ongekend aantal. AZG dringt er bij alle partijen in het conflict op aan om de veiligheid van burgers en hun toegang tot gezondheidszorg te verbeteren

Het conflict in Noord- en Zuid-Kivu, escaleerde in 2024 en veroorzaakte nieuwe golven van ontheemding. Alleen al in februari kwamen 250.000 mensen aan in de reeds overvolle kampen aan de rand van Goma, de hoofdstad van Noord-Kivu. In 2024 werden de leefomstandigheden in de kampen slechter en slechter door een gebrek aan nationale en internationale actie en kwamen de frontlinies dicht bij de stad te liggen. Veel burgers kwamen in het kruisvuur terecht en velen werden gedood of gewond door zware artilleriebeschietingen, terwijl anderen het slachtoffer werden van seksueel geweld.

“De context in deze regio is veranderd, maar het probleem van seksueel geweld, waarvan vooral vrouwen het slachtoffer zijn, niet”, legt François Calas, hoofd van de AZG-activiteiten in Noord-Kivu, uit. Onze teams registreren erg veel consultaties in door AZG gesteunde voorzieningen in Noord- en Zuid-Kivu. “Seksueel geweld blijft een medische noodsituatie die onmiddellijke actie vereist.”

Artsen Zonder Grenzen beschouwd en behandeld seksueel geweld als een medische urgentie. Waar dat mogelijk is, zorgen we voor langdurige ondersteuning. Dat is essentieel voor het herstel van mensen.

Hoewel de kampen voor ontheemden in Goma - die onderdak boden aan meer dan 650.000 mensen - in februari van dit jaar werden

Luchtfoto van het
ontheemdenkamp
Kanyaruchinya, in de
buitenwijken van Goma
(DR Congo).
© Michel Lunanga

ontmanteld nadat de stad was ingenomen door de M23/AFC, blijven AZG-teams dagelijks tientallen slachtoffers van seksueel geweld behandelen in gezondheidsvoorzieningen in en rond de stad. Tussen januari en april 2025 behandelden we bijna 7.400 slachtoffers en overlevenden. Twintig kilometer ten westen van de stad, in het stadje Saké, werden in dezelfde periode ook meer dan 2.400 slachtoffers en overlevenden behandeld.

Bedreigd met een vuurwapen

Sinds de ontmanteling van de kampen kunnen of willen veel ontheemde vrouwen niet terugkeren naar hun dorpen van herkomst en blijven ze vaak alleen achter met hun kinderen. “We vangen veel misbruikte vrouwen op in of rond de huizen van gastgezinnen of opvangcentra”, voegt François Calas toe. “Heel vaak worden ze gedwongen om seksuele handelingen te verrichten in ruil voor onderdak. Ze zijn nergens veilig.”

De meeste aanvallen worden gepleegd met een vuurwapen. Daders zijn moeilijk te identificeren omdat zoveel mensen een wapen dragen.

“In Goma melden veel patiënten dat ze ‘s nachts worden verkracht tijdens perioden van grote onveiligheid”, vervolgt François Calas. “De personen breken in en ontvoeren vaak de bewoners of vermoorden zelfs de echtgenoten. In sommige gebieden worden deze aanvallen zelfs overdag gepleegd.”

“Gewapende mannen drongen rond 22.30 uur ons huis binnen”, vertelt Nasha*, een ontheemde vrouw die een schuilplaats heeft

Steen in de handen

Espérance is drie keer moeten vluchten voordat ze aankwam in het vluchtelingenkamp van Gengere 1. Toen ze met haar drie kinderen naar Musekere in Djugu vluchtte, werden ze aangevallen. Ze verstopte snel haar kinderen omdat ze die niet kon meenemen in haar vlucht. Espérance struikelde over een rots en verwondde haar hoofd. Haar drie kinderen werden gevonden en gedood door de aanvallers.

Espérance stak meerdere keren de Kakoy rivier over om voedsel te halen aan de overkant, een gebied dat bezet wordt door gewapende groepen. Op een dag, toen ze cassave aan het graven was in een veld, werd ze gevolgd door een man die haar verkrachtte.

Op deze foto houdt Espérance een steen vast. Zo zocht ze medische zorg bij Artsen Zonder Grenzen nadat ze seksueel was misbruikt. Een steen in je handen houden en aan de eerstelijns gezondheidswerker laten zien is een code en het voorkomt dat je bij het eerste contact alles moet uitleggen. Mensen worden direct doorverwezen naar een medewerker die competent en getraind is in het verzorgen van slachtoffers van seksueel geweld.

© Fanny Hostettler/AZG

gebouwd op de binnenplaats van een school. “Sommige echtgenoten werden gedood en sommige vrouwen verkracht. Dat is mij ook overkomen. Drie mannen wilden me verkrachten voor de ogen van mijn man en acht kinderen. Mijn man verzette zich (...). Ze hebben hem vermoord.”

In de buitenwijken van Goma en Saké zeggen veel slachtoffers dat ze zijn aangevallen op de weg of in de velden. “Ze vroegen me te kiezen: ofwel mijn lichaam geven, ofwel gedood worden”, zegt Rika, een inwonster van een dorp zo’n veertig kilometer ten westen van Goma. “Ze verkrachtten me, de ene na de andere.”

“De cijfers zijn een onderschatting van de realiteit, omdat er veel obstakels zijn om toegang te krijgen tot zorg: angst voor represailles, stigmatisering, geografische afgelegen ligging en gebrek aan behandelingscapaciteit in de faciliteiten,” legt Luders Leriche uit, coördinator van de medische activiteiten van AZG in Zuid-Kivu. “Het hoge aantal gevallen in sommige plaatsen en het lage aantal in andere weerspiegelt eerder de verschillen in de beschikbare behandeling dan de omvang van het probleem in de regio.”

Toegang tot behandeling wordt steeds moeilijker

De impact van seksueel geweld, dat vooral vrouwen en minderjarigen treft, is al lang bekend en gedocumenteerd. Het aantal mannen dat slachtoffer is, is weliswaar veel lager, maar blijft toch zorgwekkend. Naast de impact op de fysieke en mentale gezondheid, zijn de sociale gevolgen verwoestend: familiale en sociale afwijzing, echtscheiding, stigmatisering, zelfmoordgedachten en de immense moeilijkheid voor overlevenden om te blijven leven op de plaatsen waar ze werden aangerand.

De Democratische Republiek Congo was in 2024 het grootste land waar Artsen Zonder Grenzen actief was. Vorig jaar verhoogde Artsen Zonder Grenzen de activiteiten om te reageren op de verwoestende gevolgen van het brute conflict dat woedt in de provincies Noord-Kivu, Zuid-Kivu en Ituri in het oosten van Congo. Aan het einde van 2024 telden die provincies maar liefst vier miljoen ontheemden. We hebben ook gereageerd op talloze andere noodsituaties, waaronder ziekte-uitbraken en overstromingen, en zijn doorgegaan met onze reguliere en gespecialiseerde projecten in het hele land.

De situatie is des te zorgwekkender omdat de toegang tot behandeling steeds moeilijker wordt. Verschillende gezondheidsinstellingen in de provincies Noord- en Zuid-Kivu hebben al geen medicijnen en kits meer om overlevenden van seksueel geweld te behandelen.

“Naast de verstoring van de bevoorradingsketens en de levering van medicijnen als gevolg van het voortdurende conflict, zijn de wereldwijde bezuinigingen op humanitaire financiering een belangrijke reden tot bezorgdheid voor de toekomst”, benadrukt François Calas. “Ondanks de huidige uitdagingen mogen we deze vrouwen en kinderen niet in de steek laten. Hun zorg moet een absolute prioriteit zijn”.

AZG roept de betrokken partijen ook op om alles in het werk te stellen om een betere bescherming van de burgers te garanderen en hen toegang te geven tot gezondheidszorg.

In Noord-Kivu in Goma, in de gebieden Rutshuru, Masisi en Walikale, en in Zuid-Kivu in de gebieden Kalehe en Uvira bieden AZG-teams uitgebreide medische en psychologische zorg aan slachtoffers en overlevenden van seksueel geweld. De medische zorg omvat fysieke en psychologische ondersteuning, preventieve behandeling tegen seksueel overdraagbare aandoeningen, noodanticonceptiemiddelen en vaccins, en veilige abortussen. Ernstige gevallen worden doorverwezen naar gespecialiseerde ziekenhuizen.

*Namen veranderd om anonimiteit van patiënten te beschermen.

Hulp aan overlevenden van seksueel geweld in Kanyaruchinya, DR Congo.

© Marion Molinari/AZG

AZG helpt een jonge moeder om haar te vroeg geboren jongetje huid-op-huid vast te houden en in te wikkelen in het Mundari County Hospital (Zuid-Soedan).

© Manon Massiat/AZG

ONZE PRINCIPES

In 1971 werd de eerste afdeling van Artsen Zonder Grenzen opgericht in Frankrijk. Het Handvest, dat toen werd opgesteld, is vandaag nog steeds het fundament van onze organisatie.

Artsen Zonder Grenzen verleent hulp aan bevolkingsgroepen in nood, aan slachtoffers van door de mens veroorzaakte of natuurrampen, en van oorlogsgeweld. Zij doet dit zonder onderscheid te maken op basis van ras, religie, levensbeschouwing of politieke opvatting.

Artsen Zonder Grenzen is steeds neutraal en onpartijdig. Op grond van de algemeen erkende medische ethiek en het recht op humanitair hulp, eist Artsen Zonder Grenzen volledige vrijheid om haar taken uit te voeren.

De medewerkers van Artsen Zonder Grenzen verbinden zich ertoe de medische gedragscodes van hun beroep te respecteren, en een volledige onafhankelijkheid ten opzichte van alle politieke, economische of religieuze machten te handhaven.

De medewerkers van Artsen Zonder Grenzen kiezen uit vrije wil om de risico's en gevaren van hun werk te aanvaarden en eisen voor zichzelf of rechthebbenden geen enkele andere vergoeding dan wat de organisatie hen kan bieden.

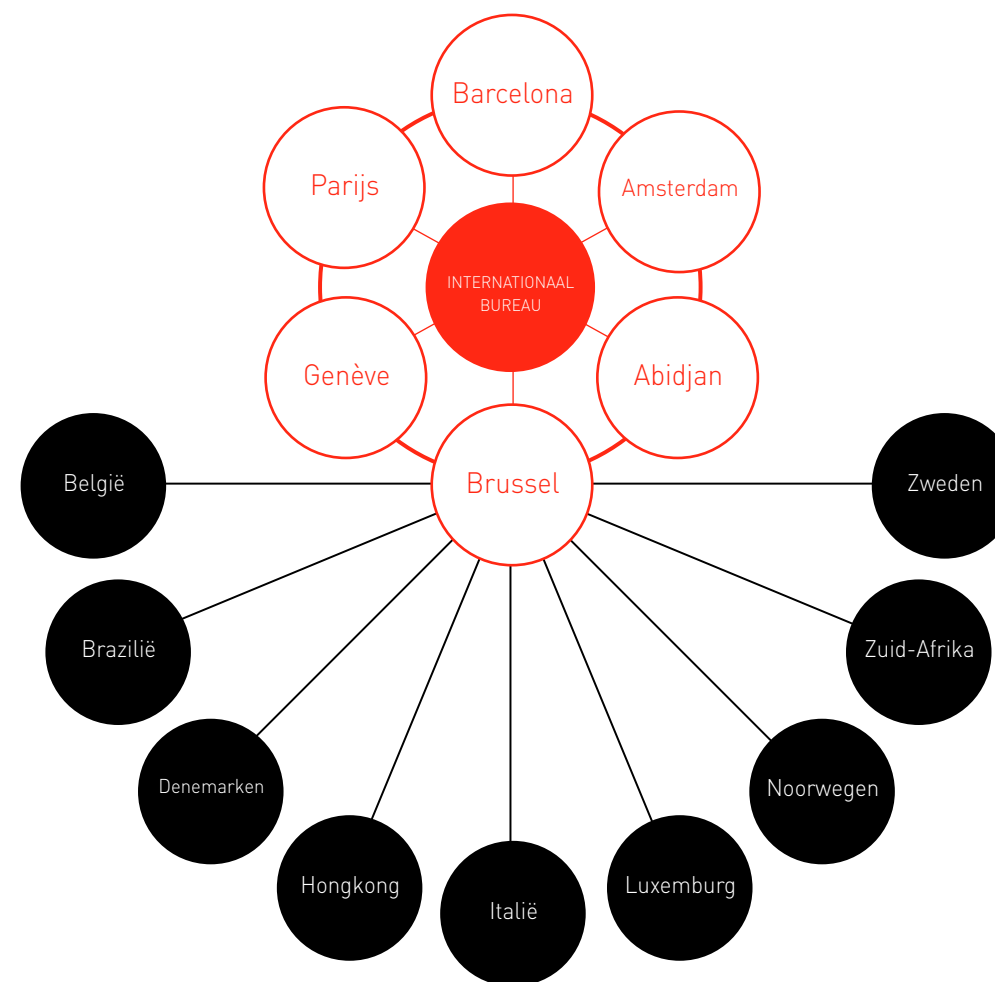
Na de dood van zijn ouders, vond Uganov steun bij AZG. Hij kwam op maandelijkse medische controle, en kreeg medicatie, voedsel en psychologische ondersteuning (Tadzjikistan).

© Natalia Chekotun/AZG

HOE ZIT ARTSEN ZONDER GRENZEN IN ELKAAR?

De hulpprojecten van Artsen Zonder Grenzen worden wereldwijd uitgevoerd via zes operationele centra. Het Operationeel Centrum Brussel (OCB) is qua budget een van de grootste van de hele AZG-beweging en beheert hulpprojecten in 39 landen. De vijf andere operationele centra zijn gevestigd in Amsterdam, Barcelona/Athene, Genève, Parijs en Abidjan.

Allemaal werken ze nauw samen met nationale partnerafdelingen van Artsen Zonder Grenzen uit 23 verschillende landen, die fondsen werven en medewerkers aanwerven. OCB groepeerde de volgende partnerafdelingen: België, Luxemburg, Denemarken, Zweden, Noorwegen, Italië, Brazilië, Hongkong en Zuid-Afrika. De cijfers die we hier presenteren, gaan enkel over de activiteiten die het OCB beheert.

Actief in **39 landen** met **107 projecten**

12.804 nationale en **1.795 internationale** AZG-medewerkers

Steun van **219.705 schenkers** in België

FINANCIËLE RESULTATEN 2024

Operationeel Centrum van Brussel (OCB)

(in K€)	2020	2021	2022	2023	2024
INKOMSTEN	355.277	388.143	416.222	462.779	439.542
UITGAVEN	342.235	341.873	395.715	434.912	444.638
Gerealiseerde wisselkoerswinsten of -verliezen	-3.533	9.233	4.247	-1.937	+4.635
Netto eindresultaat	9.509	55.503	24.754	25.930	-461

Inkomsten

Enkel dankzij de vrijgevigheid en het vertrouwen van onze schenkers konden onze teams (vanuit OCB) in 2024 in 39 landen wereldwijd dringende medische zorg verlenen. In landen waar de gezondheidszorg ontoereikend is of is ingestort, die economisch verlamd zijn geraakt, waar de toegang tot voedsel en basisbenodigdheden ontoereikend is, waar de noden zich opstapelen ... Duizenden internationale en nationale medewerkers haalden alles uit hun mars om samen met u hulp te bieden, en om uw vertrouwen te blijven verdienen.

Het OCB van Artsen Zonder Grenzen heeft in 2024 in totaal 439,5 miljoen euro aan inkomsten, een daling van 5% (23,2 miljoen euro) ten opzichte van 2023. Deze daling heeft ons er niet van weerhouden om door te gaan met geplande humanitaire interventies en de meeste lopende projecten, waarbij we ons richten op de meest kritieke behoeften. We hebben ook nieuwe interventies gelanceerd en gereageerd op vele noodsituaties.

In België was 33 miljoen euro afkomstig van schenkers en privéorganisaties en 22 miljoen euro van legaten in 2024. **In totaal werd 55**

miljoen euro ingezameld in ons land. Dat is 2 miljoen euro meer dan in 2023, voornamelijk te danken aan de stijgende inkomsten uit legaten. Naast de Belgische donaties ontving het OCB 380,2 miljoen euro uit fondsenwerving van andere AZG-afdelingen. 1,3 miljoen euro kwam van publieke middelen van de Canadese regering voor urgenties in de Democratische Republiek Congo en voor de Centraal-Afrikaanse Republiek. 2,6 miljoen kwam uit diverse inkomsten.

Uitgaven

Het Operationeel Centrum Brussel (OCB) van Artsen Zonder Grenzen gaf 444,6 miljoen euro uit in 2024, waarvan 371,6 miljoen aan humanitaire programma's en 46,8 miljoen ter ondersteuning van diezelfde programma's. Verder werd 3,5 miljoen besteed aan pleitbezorging, 8,3 miljoen aan management en administratie, 7,3 miljoen aan fondsenwerving in België en 7,1 miljoen om andere activiteiten te financieren van AZG.

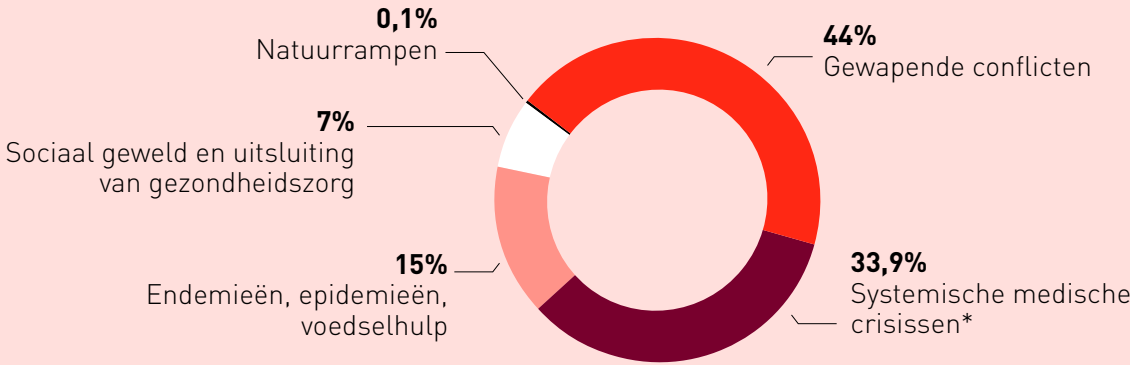
OCB was actief in 39 landen met 107 projecten ter ondersteuning van medische en humanitaire activiteiten voor bevolkingsgroepen in nood, getroffen door een natuurramp of een epidemie, een gewapend conflict of lijden onder uitsluiting en discriminatie in de gezondheidszorg.

Aan 49 verschillende noodinterventies – van gewapende conflicten, tot acute ondervoedingscrises en natuurrampen ... - gaf AZG OCB 95 miljoen euro uit.

De OCB-activiteiten spreiden zich geografisch uit: 57 % van onze projectuitgaven werden uitgevoerd in Afrikaanse landen, 20% in het Midden-Oosten, 9% in Azië, 6% in Europa, 5% in Noord-Amerika (Haïti), 3% in Zuid-Amerika. Ook in België zijn teams van Artsen Zonder

Grenzen actief om in te spelen op de noden van kwetsbaren. OCB biedt hulp aan gemeenschappen die het meest worden getroffen door een restrictief migratiebeleid en in precare situaties in het land. Dit omvatte toegang tot geestelijke gezondheidszorg voor migranten, hulp aan niet-begeleide buitenlandse minderjarigen en mobiele medische en psychologische hulp voor asielzoekers, daklozen en kraakpanden. Deze acties bedroeg 2,2 miljoen euro in 2024.

PROJECTUITGAVEN PER TYPE INTERVENTIE

*Betekent dat gezondheidssystemen op grote schaal onder druk staan of zelfs instorten—door bijvoorbeeld oorlog, pandemieën, klimaatverandering of structurele ongelijkheid.

Eindresultaat en reserves

OCB sloot het jaar af met een tekort van 0,5 miljoen euro en met 8 maanden aan reserves die vergelijkbaar zijn met 2023. Dit hoge niveau aan reserves versterkt de financiële veerkracht van OCB. Het stelt de organisatie in staat om haar toekomstige operaties veilig te stellen in een steeds uitdagendere context waar we werken en in de landen waar we fondsen inzamelen. In 2025 is het humanitaire landschap verslechterd en een stevige financiële basis is cruciaal om hierop te kunnen reageren.

Deze buffer laat ons toe om snel te reageren tijdens de eerste uren en dagen van een nieuwe urgentie. Dit was bijvoorbeeld het geval na het oplaaien van het conflict in het Oosten van De Democratische Republiek

Congo en bij de oorlog in Gaza. Het doel van deze reserves is dan ook:

- om de continuïteit van al onze humanitaire hulpverlening te garanderen,
- om voldoende middelen te waarborgen voor onverwachte noodinterventies,
- om onze lopende operationele uitgaven te dekken in geval van een daling van de inkomsten, al dan niet in combinatie met een onvoorziene stijging van de kosten.

Op basis van de uitgaven van 2024 zouden onze reserves het mogelijk maken om 8 maanden operationele activiteiten van OCB te dekken. Dit is essentieel om vele duizenden patiënten te kunnen blijven bijstaan, ook in moeilijke tijden.

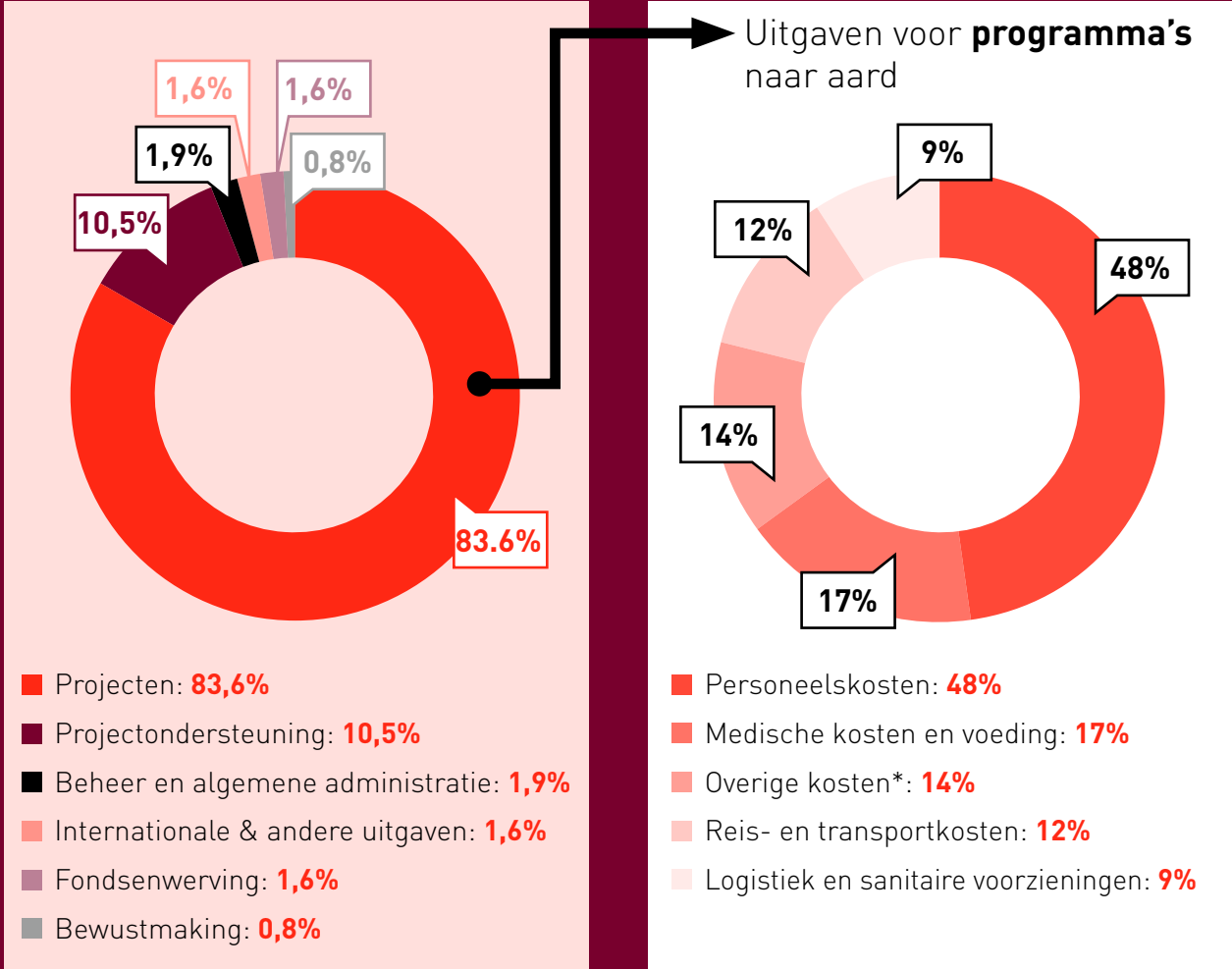
DE SLEUTEL VOOR ONZE ONAFHANKELIJKHEID: 98% particuliere giften

Om een strikte onafhankelijkheid te waarborgen, aanvaardt Artsen Zonder Grenzen geen fondsen van regeringen of andere partijen die rechtstreeks betrokken zijn bij de conflicten waarop we reageren, waaronder ook de Europese instellingen en haar lidstaten. Sinds 2016 wordt AZG bijna uitsluitend gefinancierd door particuliere schenkers. Het zijn dus uw giften die de neutraliteit en de onafhankelijkheid van AZG garanderen.

BESTUUR EN TRANSPARANTIE

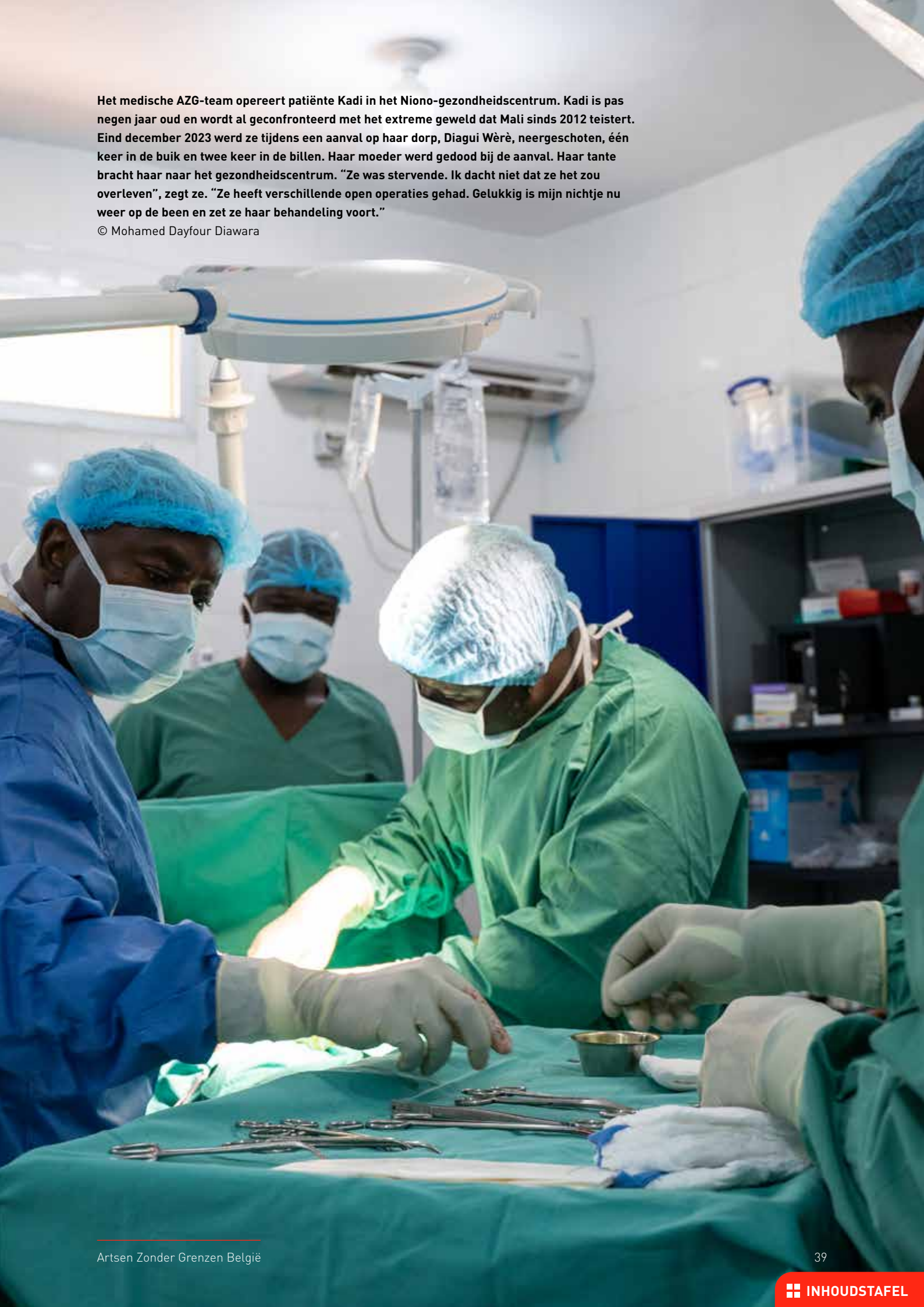
Artsen Zonder Grenzen vindt het essentieel verantwoording af te leggen aan haar schenkers. Zo controleert en certificeert KPMG Audit onze statutaire rekeningen en controleert Ernst and Young de OCB-bijdrage aan de internationale gecombineerde rekeningen. Daarnaast houdt AZG België zich aan de ethische code voor fondsenwerving. De gecontroleerde rekeningen van AZG België maken wij over aan de Nationale Bank van België na goedkeuring door het bestuur en de algemene vergadering van AZG België en OCB.

HOE BESTEEDT ARTSEN ZONDER GRENZEN DE GIFTEN VAN HAAR SCHENKERS?

Het medische AZG-team opereert patiënte Kadi in het Niono-gezondheidscentrum. Kadi is pas negen jaar oud en wordt al geconfronteerd met het extreme geweld dat Mali sinds 2012 teistert. Eind december 2023 werd ze tijdens een aanval op haar dorp, Diagui Wèrè, neergeschoten, één keer in de buik en twee keer in de billen. Haar moeder werd gedood bij de aanval. Haar tante bracht haar naar het gezondheidscentrum. “Ze was stervende. Ik dacht niet dat ze het zou overleven”, zegt ze. “Ze heeft verschillende open operaties gehad. Gelukkig is mijn nichtje nu weer op de been en zet ze haar behandeling voort.”

© Mohamed Dayfour Diawara

Yurii (53) lag anderhalve maand in het ziekenhuis na een verwonding door een mijnexplosie met amputatie als gevolg. AZG-psychologen en fysiotherapeuten helpen hem erdoor (Oekraïne).
© Yuliia Trofimova/AZG

ONZE MEDEWERKERS: HET KLOPPEND HART VAN AZG

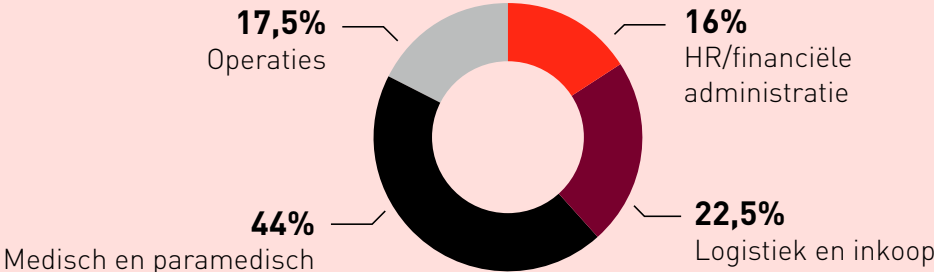
Geen Artsen Zonder Grenzen zonder de talrijke medewerkers die wereldwijd, internationaal maar grotendeels lokaal, geworven worden. Behalve medisch personeel werven we ook niet-medisch personeel: logistieke medewerkers, chauffeurs, culturele mediators, poortwachters, schoonmakers, technici, boekhouders ... noem maar op.

De zes operationele centra van Artsen Zonder Grenzen werken samen met hun nationale afdelingen die onder andere instaan voor het werven van personeel. Zo maakt Artsen Zonder Grenzen België deel uit van het Operationeel Centrum in Brussel (OCB), net zoals oa. Zweden, Brazilië en Hongkong.

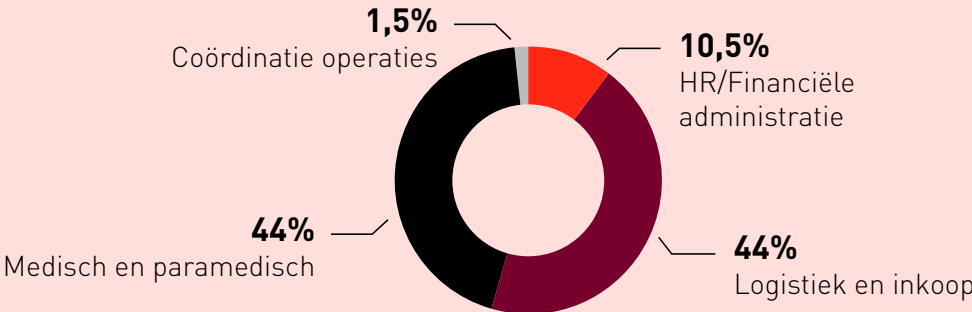
In 2024 rekruteerde Artsen Zonder Grenzen België 64 mobiele internationale medewerkers: 38 met een medisch- en een paramedisch profiel en 26 met een niet-medisch profiel. 24 onder hen zijn Belgen en 46 hebben eerdere ervaring met AZG als lokale medewerkers (zie grafiek).

Het hele jaar door zijn we op zoek naar geschikt personeel. Wij zoeken medewerkers die niet alleen zeer gespecialiseerd zijn in hun vakgebied, maar ook een gedegen managementervaring hebben.

Het OCB heeft 1.795 internationale medewerkers (samen goed voor 880 voltijds equivalenten)

Het OCB heeft 12.804 lokale medewerkers (samen goed voor 9.674 voltijds equivalenten)

ONS LOGISTIEK CENTRUM: MSF SUPPLY

Juni 2024: AZG stuurt 80 ton medisch materiaal naar Haïti, voor ziekenhuizen in Port-au-Prince.
© AZG

De bevoorradingscentrale van Artsen Zonder Grenzen, MSF Supply, zet zich in voor het leveren van hoogwaardige producten en diensten die zijn afgestemd op de behoeften van onze medische humanitaire organisatie.

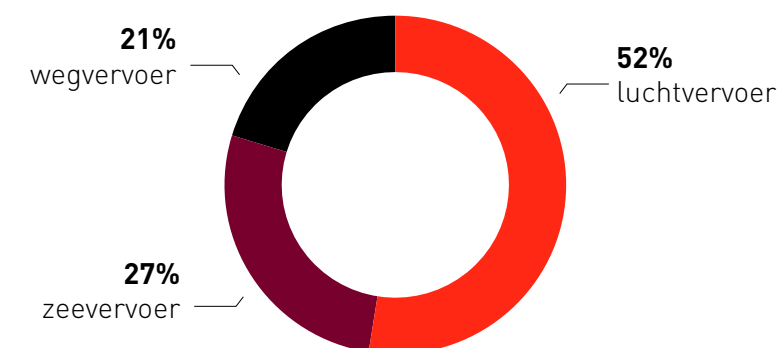
Het levert medicijnen, medische- en logistieke apparatuur aan de projecten van Artsen Zonder Grenzen in 39 landen over de hele wereld. Het staat in voor kwaliteitscontrole, opslag, verpakking en verzending van medicijnen en logistiek en medische apparatuur besteld door onze partners, waarbij het Operationeel Centrum Brussel de belangrijkste is.

Bovendien zorgt het ervoor dat de kwaliteit van onze producten en de geleverde diensten overeenkomen met de behoeften van de projecten en garandeert tegelijkertijd de best mogelijke prijs. Het verzekert een duurzame ontwikkeling van de aanvoerketen, terwijl het blijkt geeft van flexibiliteit en snel kan reageren op elke onvoorziene vraag.

In een internationale context die zeer snel verandert en steeds complexer wordt, heeft MSF Supply zich in 2024 aangepast met behulp van nieuwe tools en technologieën en dankzij de veerkracht van haar teams.

De respons was innovatief en op maat gemaakt en een bron van grote trots: het verbeteren van onze supply flow, het herzien van opslagruimtes, het reageren op noodsituaties, het automatiseren en digitaliseren van procedures of gewoon de werklust beheren.

Om de bevoorrading van de projecten te verzekeren, zet het logistiek centrum **verschillende transportmiddelen** in. Luchtvervoer was goed voor bijna 52% van het totale verscheepte gewicht in 2024, terwijl zeevervoer goed was voor 27%. Het wegvervoer bereikte iets meer dan 20%.

134 medewerkers stonden in voor:

€ 77.096.927
Omzet

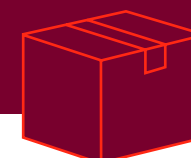
78.700
Orderlijnen

18.000 m²
Opslagruimte

15.000
Inkooporderregels

€ 21.320.264
Voorraadwaarde op
31/12/2024

3.565 ton
Geleverde artikelen

ONZE CONTACTGEGEVENS

Algemeen adres

Artsen Zonder Grenzen
Gewijde-Boomstraat 46, 1050 Brussel

Schenkersdienst

Katleen De Coninck
02/474 74 76
schenkers@azg.be

Filantropie

Jan Van Steenbrugge
0474/95 25 41
jan.van.steenbrugge@brussels.msf.org

Nalatenschappen

Cathy Masset
0474/85 13 43
legaten@azg.be

Partnerschappen

Omoniyi Chadare
0478/09 33 93
omoniyi.murielle.chadare@brussels.msf.org

Rekruteringsdienst

recruitment-bxl@brussels.msf.org

Pers

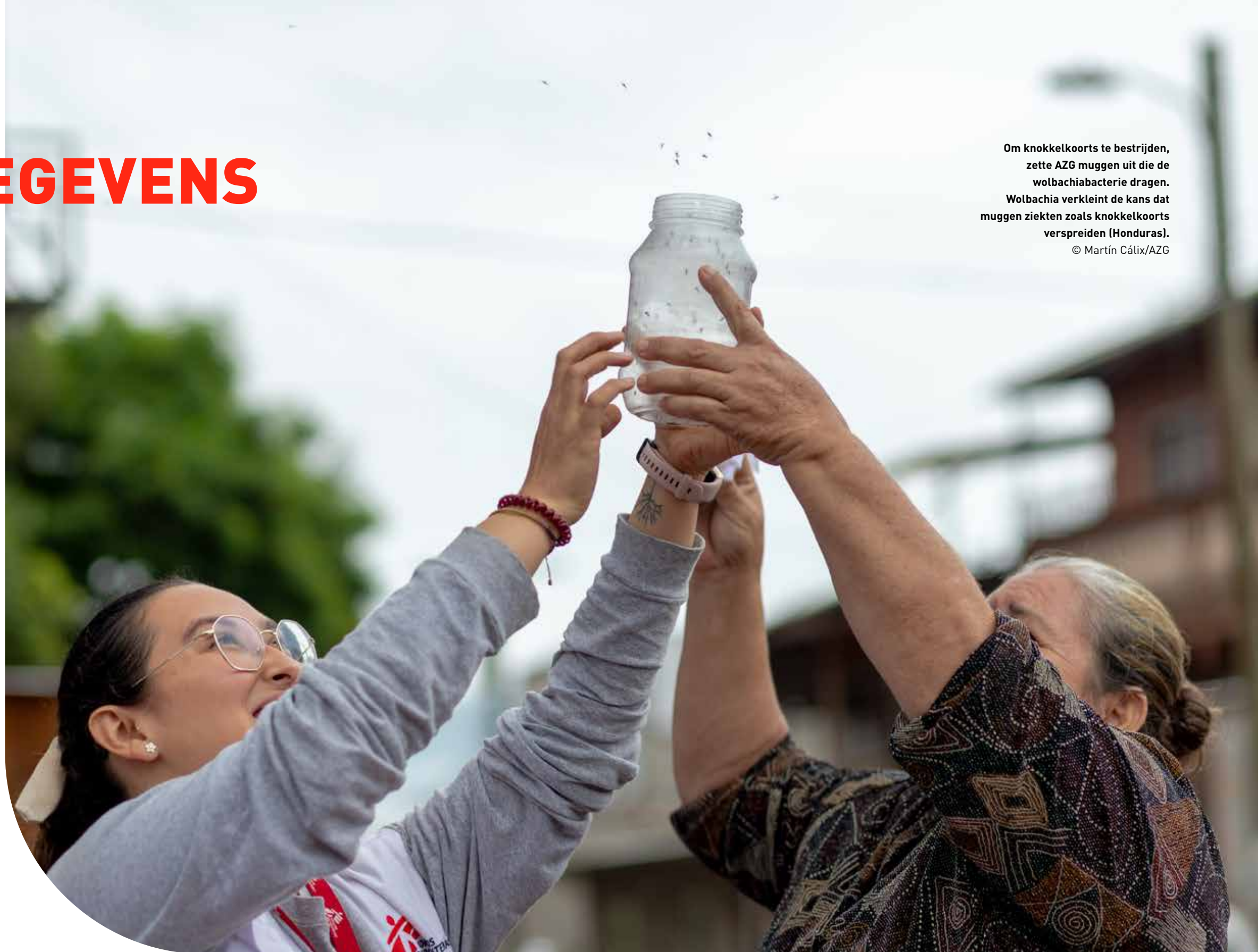
Steven De Bondt
steven.de.bondt@brussels.msf.org
0479/47 06 72

Evenementen

Tania Maamary
events@azg.be

f Facebook: Artsen Zonder Grenzen (België)
X X: @azgbelgie
in LinkedIn: Artsen Zonder Grenzen België
IG Instagram: @azgbelgie
TikTok TikTok: medecinssansfrontieres

WWW.AZG.BE

Om knokkelkoorts te bestrijden,
zette AZG muggen uit die de
wolbachibacterie dragen.
Wolbachia verkleint de kans dat
muggen ziekten zoals knokkelkoorts
verspreiden (Honduras).
© Martín Cálix/AZG

Drukwerk
Actigroup

Papier
Binnenwerk: 90 gram
Omslag: 170 gram

Vormgeving
Sven Cools

VAN HARTE DANK VOOR UW STEUN!

In 2024 verleenden we meer dan 2 miljoen consultaties, behandelden we ruim 430.000 ondervoede kinderen en hielpen we bijna 84.000 vrouwen veilig te bevallen.

Gewijde-Boomstraat 46
1050 Brussel, België
→ www.azg.be